

| CAT | CAST |

Els joves i el dret a la seguretat i la salut en el treball

**Direcció General
de Relacions Laborals**

Sepúlveda, 148-150 - 08011 Barcelona
Tel. 93 228 57 57
www.gencat.cat/alafeinacaprisc

**Centres de Seguretat
i Condicions de Salut
en el Treball**

Barcelona

Girona

Lleida

Tarragona

Pl. d'Eusebi Güell, 4-5
08034 Barcelona

Av. Montilivi, 118
17003 Girona

Pol. Ind. El Segre
J. Segura i Farré, 728-B
25071 Lleida

Poligon Camp Clar
Riu Siurana, 29-B
43006 Tarragona

**Inspeccions Provincials
de Treball
i Seguretat Social**

Trav. de Gràcia, 303
08025 Barcelona

Álvarez de Castro, 4, 2n
17001 Girona

Riu Besòs, 2
25001 Lleida

Vidal i Barraquer, 20
43005 Tarragona

Per a més informació

Establiment: 0,33€, Cost/min: 0,087€
Tarifació per segons. IVA INCLÒS

El dret a la seguretat i la salut en el treball

L'article 40.2 de la Constitució espanyola encarrega als poders públics, com un dels principis rectors de la política social i econòmica, que vetllin per la seguretat i la higiene en el treball. L'Acta única europea obliga els estats membres a establir disposicions per a la protecció de la salut dels treballadors. Aquest objectiu ha estat reforçat mitjançant l'adopció de directives com la 89/391/CEE, relativa a l'aplicació de les mesures per promoure la millora de la seguretat i la salut dels treballadors i treballadores en el treball i conté el marc jurídic general en què actua la política de prevenció comunitària.

La transposició al dret espanyol de la directiva marc s'ha realitzat a través de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de riscos laborals (LPRL). Aquesta llei estableix el cos normatiu bàsic, de garanties i responsabilitats, necessari per a una protecció adequada de la salut dels treballadors i treballadores davant els riscos generats per les condicions de treball.

A més a més, existeix un ampli ventall de normes específiques relatives a sectors o riscos concrets.

Conceptes bàsics

- **Condicció de treball:** conjunt de característiques del lloc o de la tasca desenvolupada que incideixen sobre el benestar físic, mental i social dels treballadors i treballadores.
- **Risc laboral:** és la possibilitat que un treballador o treballadora pateixi un determinat dany derivat del treball.
- **Danys derivats del treball:** són les malalties, patologies o lesions patides amb motiu o ocasió de la feina.
- **Accident de treball:** és tota lesió corporal que pateix el treballador o treballadora amb ocasió o conseqüència del treball executat per compte d'altri.
- **Malaltia professional:** és la que es contrau a conseqüència del treball executat per compte d'altri, en les activitats que s'especifiquen en el quadre de malalties del RD 1995/1978.

Les lesions en el treball i els joves

En la relació laboral i fruit de l'activitat que es realitza, el treballador o la treballadora desenvolupen activitats que poden comportar un risc per a la seva salut i que no són producte de la seva decisió únic de les condicions en què s'executen la feina.

Durant l'any 2006 es van registrar a Catalunya 162.979 accidents de treball en jornada laboral que varen causar baixa. D'aquests, el 16,1 % (26.290) els van patir joves de 16 a 24 anys, i el 33,5 % (54.663), el grup d'edat comprès entre 25 i 34 anys. El 65,8% dels accidents de 16 a 24 anys i el 46,1% dels del grup de 25 a 34 anys corresponen a contractes temporals.

No obstant això, la dada més preocupant és l'**índex d'incidència***, és a dir, la proporció d'accidentats respecte del total d'ocupats. Pels **joves de 16 a 24 anys és el més alt** (i.e. : 8.303,9 accidents per cada 100.000 treballadors**) de tots els trams d'edat (l'índex d'incidència mitjà per a tots els grups d'edat és de 5.764,7 accidents per cada 100.00 treballadors**).

$$* i/i = \frac{\text{n}^{\circ} \text{ d'accidents en l'any}}{\text{n}^{\circ} \text{ d'ocupats en el tram d'edat}} \times 100.000$$

** Població de referència: Enquesta de Població Activa (EPA) a Catalunya, *població ocupada assalariada mitjana de l'any 2006*, per als corresponents trams d'edat.

Qui és responsable de la seguretat i la salut laboral?

L'**empresari** ha de garantir la seguretat i la salut dels treballadors i treballadores al seu servei en tots els aspectes relacionats amb la feina (art.14 LPRL). Les obligacions empresarials es concreten en una sèrie d'accions integrades en la gestió global del procés productiu:

- **Evitar** riscos
  - **Avaluar** els riscos que no es pugin evitar.
  - Combatre els riscos en el seu **origen**.
  - **Planificar** la prevenció.
  - **Organitzar** un sistema de prevenció a l'empresa.
  - **Coordinar-se** amb altres empresaris.

L'**incompliment** de les obligacions en matèria de salut laboral constitueix infracció administrativa i per tant és sancionable econòmicament, alhora que pot generar responsabilitats civils i penals.

Els treballadors i treballadores hauran de complir les mesures preventives ordenades per l'empresari i contribuir a la utilització correcta dels equips, de les màquines o de qualsevol altre mitjà amb el qual duguin a terme l'activitat. Així mateix, hauran de cooperar amb l'empresari perquè aquest pugui garantir unes condicions de treball segures.

Drets dels treballadors

En compliment del deure de protecció, l'empresari ha d'adoptar les mesures necessàries per assegurar els drets dels treballadors i treballadores relacionats amb:

- **La informació** relativa als riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors i treballadores que afectin l'empresa i el lloc de treball.
- **La consulta i la participació** dels treballadors, que tenen dret a fer propostes tant a l'empresari com als òrgans de participació i representació. Els drets de participació i consulta que la llei reconeix als treballadors s'exerceixen també a través dels **delegats de prevenció** que formen part de la representació legal dels treballadors.
- **La formació**, garantint que cada treballador rebi una formació teòrica i pràctica, periòdica i centrada específicament en els riscos i les accions preventives del lloc de treball.
- **La paralització de l'activitat** en cas de risc greu i imminent per part dels **delegats de prevenció** en els termes previstos en la Llei.
- **La vigilància de la salut** de forma periòdica segons els riscos inherents al treball.
- **La denúncia**, si les mesures adoptades per l'empresari no es consideren suficients, es pot recórrer a la Inspecció de Treball i Seguretat Social.